

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 39/2020
28.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Соње Павловић, Радослава Петровића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгане Дамјановић, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду К 739/18 од 06.09.2019. године и Кв 1744/19 од 06.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.01.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгане Дамјановић, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Новом Саду К 739/18 од 06.09.2019. године и Кв 1744/19 од 06.11.2019. године и предмет враћа Основном суду у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Саду К 739/18 од 06.09.2019. године, делимично је усвојен захтев за накнаду трошкова кривичног поступка окривљеног АА, поднет преко браниоца, па су окривљеном АА досуђени трошкови кривичног поступка на име заступања од стране адвоката Драгане Дамјановић у износу од 25.500,00 динара, који ће се по правноснажности решења исплатити из буџетских средстава. Истим решењем, рачуноводству тог суда наложена је исплата досуђеног износа, у року од 60 дана од дана правноснажности решења, уплатом на рачун браниоца, адвоката Драгане Дамјановић, док је преко досуђеног износа, а за износ од 45.000,00 динара, захтев за накнаду трошкова окривљеног поднет преко браниоца, одбијен као неоснован.

Решењем Основног суда у Новом Саду Кв 1744/19 од 06.11.2019. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Драгане Дамјановић изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења бранилац окривљеног АА, адвокат Драгана Дамјановић поднела је захтев за заштиту законитости због повреде закона из

члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд да усвоји поднети захтев и преиначи побијана решења, тако што ће поред износа од 25.500,00 динара, окривљеном досудити и износе од по 11.250,00 динара, односно укупан износ од 22.500,00 динара – за састав трошковника и за увид у списе предмета или да побијана решења укине и предмет врати на поновно одлучивање Основном суду у Новом Саду, као и да окривљеном надокнади трошкове кривичног поступка на име састава захтева за заштиту законитости у износу од 33.000,00 динара.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је основан.

Основано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним решењима на штету окривљеног повређен закон из члана 441. став 4. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Новом Саду К 739 /2018 од 30.07.2019. године, према окривљеном АА, на основу члана 103. став 1. тачка 5. у вези члана 104. став 6. Кривичног законика, обустављен кривични поступак због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, те је одређено да на основу члана 265. став 1. ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Бранилац окривљеног, адвокат Драгана Дамјановић је дана 05.09.2019. године поднела захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 70.500,00 динара, у којем је определила трошкове на име награде браниоцу, који се односе на приступ браниоца на главни претрес дана 03.06.2019. године и 08.07.2019. године, у износу од по 12.750,00 динара, укупно 22.500,00 динара, за састав образложеног поднеска од 02.07.2019. године у износу од 22.500,00 динара, увид у списе предмета дана 18.01.2019. године у износу од 11.250,00 динара и за састав трошковника у износу од 11.250,00 динара, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

У образложењу побијаног првостепеног решења детаљно је наведено за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запређене казне за кривично дело за које је вођен поступак против окривљеног.

У образложењу побијаног другостепеног решења наведено је да окривљеном правилно нису признати трошкови поступка на име састављања образложеног поднеска, на име увида у списе предмета и на име састављања трошковника, будући да не представљају радње браниоца предузете у циљу вођења поступка.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Тарифним бројем 4. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/2012 од 24.12.2012. године) (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Новом Саду на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе, како то основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује.

Ово са разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је према окривљеном правноснажно обустављен поступак, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам окривљени. Наиме, по налажењу Врховног касационог суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, а наведени захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у конкретном случају спада у остале поднеске у кривичном поступку.

Како је сходно Тарифном броју 4. став 1. Адвокатске тарифе означено због којих поднесака адвокату припада награда из тарифног броја 1., а између осталог и због образложених поднесака којима се указује на чињенице које говоре у прилог одбрани, те како из поднеска браниоца окривљеног од 02.07. 2019. године, произилази да се ради о изјашњењу на налаз и мишљење вештака односно предлогу за доношење решења о одбацивању оптужног акта, те да је исти поднет у циљу доношења мериторне одлуке, по

налажењу Врховног касационог суда, окривљени, према коме је поступак правноснажно обустављен, има право и на накнаду трошкова кривичног поступка, на име награде браниоцу за састављање образложеног поднеска од 02.07.2019. године, јер је исти поднет у интересу окривљеног тј. у циљу остваривања права на одбрану окривљеног.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену навода поднетог захтева у погледу накнаде трошкова кривичног поступка на име увида у списе предмета, обзиром да утврђивање да ли је та радња предузета или не, представља чињенично утврђење суда, што у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом прописан разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, то је Врховни касациони суд исти усвојио као основан и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, укинуо побијана правноснажна решења Основног суда у Новом Саду К 739/18 од 06.09.2019. године и Кв 1744/19 од 06.11.2019. године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић